

คู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานฟาร์มโคนม/โคนเนื้ออินทรีย์ สำหรับเกษตรกร/ผู้ประกอบการ

1. ขอบข่าย

เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สำหรับเกษตรกร/ผู้ประกอบการ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในรูปแบบ มาตรฐานเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ

2. บทนิยาม

2.1 ปศุสัตว์อินทรีย์ (organic livestock) หมายถึง ระบบการจัดการการผลิตปศุสัตว์ที่มีความสัมพันธ์กลมกลืนระหว่างผืนดิน พืช และสัตว์ที่เหมาะสม เป็นไปตามความต้องการทางสรีรวิทยาและพฤติกรรมสัตว์ ที่ทำให้เกิดความเครียดต่อสัตว์น้อยที่สุด ส่งเสริมให้สัตว์มีสุขภาพดี เน้นการป้องกันโรคโดยอาศัยการจัดการฟาร์มที่ดี หลีกเลี่ยงการใช้ยาและสารเคมี

2.2 สินค้าปศุสัตว์ (livestock commodity) หมายถึง ผลิตผล (produce) และผลิตภัณฑ์ (product) ที่ได้มาจากปศุสัตว์สำหรับจำหน่าย เพื่อการบริโภคของมนุษย์ และปศุสัตว์ที่มีจุดประสงค์ทั้งเพื่อใช้และไม่ใช้เป็นอาหาร

2.3 ฟาร์ม (farm) หมายถึง พื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมทั้งหมด ทั้งเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ ซึ่งรับผิดชอบโดยบุคคลเดียวกัน ยกเว้นฟาร์มฝัง

2.4 ยาสัตว์ (veterinary drugs) หมายถึง สารใดๆ ที่ให้แก่สัตว์ที่ใช้เป็นอาหารของมนุษย์หรือสัตว์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกัน รักษา วินิจฉัยโรคหรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงทางสรีระหรือพฤติกรรมของสัตว์นั้น ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ

3. หลักการ

การผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ต้องเป็นไปตามหลักการดังนี้

3.1 พื้นที่ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ ต้องมีการจัดการตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เล่ม 1 : การผลิตแปรรูปแสดงฉลาก และจำหน่าย เกษตรอินทรีย์

3.2 ปศุสัตว์อินทรีย์ ต้องมีส่วนช่วยปรับปรุงและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพิ่มและเกื้อหนุนความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศน์ และเพิ่มความหลากหลายของระบบการเกษตร

3.3 การผลิตปศุสัตว์ เป็นเกษตรกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศน์ทั้งกายภาพและชีวภาพ สัตว์ที่กินพืชจะต้องมีแปลงหญ้าสำหรับแทะเล็ม และสัตว์จะต้องมีพื้นที่กลางแจ้งสำหรับออกกำลังกาย ตามความเหมาะสมของสุขภาพ ภูมิอากาศ และภูมิประเทศ หรือเป็นไปตามระบบการจัดการฟาร์มตามประเพณีหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีการจัดการสวัสดิภาพสัตว์อย่างเหมาะสม

3.4 มีความหนาแน่นของการเลี้ยงที่เหมาะสมตามชนิดสัตว์ แหล่งอาหารสัตว์ สุขภาพสัตว์ ความสมดุลของโภชนา และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3.5 มุ่งเน้นการขยายพันธุ์โดยวิธีธรรมชาติ ลดความเครียด ป้องกันโรค หลีกเลี่ยงการใช้ยาและสารเคมี รวมทั้งผลพลอยได้จากผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (livestock by products) ยกเว้น นม เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ และมีการจัดการที่คำนึงถึงสุขอนามัยสัตว์

4. ข้อกำหนดการผลิตฟาร์มโคนม/โคเนื้ออินทรีย์

ตารางที่ 1. ข้อกำหนดการฟาร์มโคนม/โคเนื้ออินทรีย์

รายการ	ข้อกำหนด	วิธีตรวจประเมิน
1. แหล่งที่มาของสัตว์	เกิดในฟาร์มหรือจากพ่อแม่พันธุ์ที่มีการจัดการตามระบบเกษตรอินทรีย์	โดยการตรวจบันทึก รายละเอียดการเกิดและการนำเข้าสัตว์(ภาคผนวก ข และ ค)
2. การปรับเปลี่ยนให้เป็นระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์	2.1 มีระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนตามแต่ชนิดสัตว์ตามที่กำหนดในภาคผนวก ก ข้อ 2.2.1	โดยการตรวจบันทึก (ภาคผนวกข-จ)

รายการ	ข้อกำหนด	วิธีตรวจประเมิน
	2.2 อายุสัตว์นำเข้าฟาร์ม เพื่อการปรับเปลี่ยนในภาคผนวก ก ตารางที่ 2	
3. อาหารสัตว์	3.1 ต้องใช้วัตถุดิบที่ผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เล่ม 1 3.2 ต้องไม่ใช้วัตถุดิบและ/หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม 3.3 เป็นวัตถุดิบหรือสารที่อนุญาตให้ใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ และไม่ขัดกับหลักการของการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์	โดยการตรวจพินิจ ตรวจสอบใบรับรองประกอบอาหารสัตว์บันทึกรายละเอียดการนำเข้าอาหารสัตว์ (ภาคผนวก ง) และบันทึกรายละเอียดการให้อาหาร (ภาคผนวก ฉ)
4. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์	4.1 มีการจัดการด้านสุขภาพสัตว์ที่เหมาะสมกับชนิดและพันธุ์สัตว์ 4.2 ใช้พืชสมุนไพรหรือยาแผนโบราณ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการรักษาสัตว์ป่วย 4.3 ในกรณีการจัดการหรือยาที่อนุญาตให้ใช้ไม่สามารถควบคุมหรือรักษาโรคได้ ให้ใช้ยาโรคอื่นๆ ได้ตามความจำเป็นและมีระยะเวลาหยุดยาที่ชัดเจนโดยต้องอยู่ภายใต้การดูแลของสัตวแพทย์	โดยการตรวจพินิจ ตรวจสอบบันทึกรายละเอียดการรักษาสัตว์ (ภาคผนวก จ)
5. การจัดการฟาร์ม	5.1 มีพื้นที่ภายนอกโรงเรือนสำหรับให้สัตว์ออกกำลังกาย 5.2 เน้นใช้วิธีการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ 5.3 การผ่าตัดใดๆ กระทำได้เฉพาะในกรณีเพื่อความปลอดภัยหรือเพิ่มสวัสดิภาพและสุขภาพสัตว์	โดยการตรวจพินิจ และบันทึก รายละเอียดการจัดการฟาร์ม
6. การบันทึกข้อมูล	มีการบันทึกรายละเอียดของสัตว์ในฟาร์มการเลี้ยง และการจัดการ การป้องกันรักษาโรค	โดยการตรวจบันทึก (ภาคผนวกข-ฉ)
7. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	7.1 มีการจัดการและบำบัดของเสียที่เหมาะสมทั้งในฟาร์มและก่อนปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม 7.2 การใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ในพื้นที่เกษตรกรรมจะต้องอยู่ในปริมาณที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ	โดยการตรวจพินิจ

5. ข้อกำหนดวิธีการผลิตฟาร์มโคนม/โคนเนื้ออินทรีย์

การผลิตปศุสัตว์อินทรีย์เพื่อให้ได้ผลผลิตจากปศุสัตว์ที่ปลอดภัยและเหมาะสมต่อการบริโภค

มีรายละเอียดอธิบายไว้ใน และตารางที่ 1

ข้อกำหนดวิธีการผลิตฟาร์มโคนม/โคนเนื้ออินทรีย์

1. แหล่งที่มาของสัตว์

1.1 ในการเลือกใช้ชนิดพันธุ์ สายพันธุ์ และเทคนิคในการขยายพันธุ์ให้เป็นไปตามหลักการของเกษตรอินทรีย์ โดยคำนึงถึง

1.1.1 ความสามารถในการปรับตัวของสัตว์ในสภาพแวดล้อมการผลิต

1.1.2 ความสามารถในการอยู่รอดและความต้านทานโรค โดยการเลือกชนิดพันธุ์สัตว์ที่มีลักษณะทางพันธุกรรมที่ทนทานต่อโรค เช่น โรคไข้หีบในโค เป็นต้น

1.2 สัตว์ที่ใช้ในการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ต้อง

1.2.1 เกิดในฟาร์มที่มีการจัดการตามระบบเกษตรอินทรีย์

1.2.2 เกิดจากพ่อแม่พันธุ์ที่มีการจัดการตามระบบเกษตรอินทรีย์

1.3 หากจัดหาสัตว์ที่มีลักษณะตามข้อ 1.2 ไม่ได้ หน่วยรับรองระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์สามารถอนุญาตให้มีการใช้สัตว์จากฟาร์มปศุสัตว์ทั่วไปได้ในกรณีต่อไปนี้

1.3.1 เพื่อขยายการผลิต หรือมีการเปลี่ยนแปลงการใช้พันธุ์สัตว์ในการผลิต ที่ตอบสนองความต้องการของตลาด หรือเป็นสัตว์สายพันธุ์ใหม่ที่มีการปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมาจากวิธีธรรมชาติ

1.3.2 เพื่อสร้างฝูงสัตว์ใหม่ ในกรณีที่มีอัตราการตายในฝูงสูงมาก

1.3.3 สัตว์เพศผู้ที่นำมาใช้เป็นพ่อพันธุ์

1.3.4 หน่วยรับรองระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์สามารถกำหนดเงื่อนไขพิเศษ ในกรณีที่อนุญาตให้ใช้สัตว์จากฟาร์มที่ไม่ได้จัดการตามระบบเกษตรอินทรีย์ โดยสัตว์ที่จะนำเข้าฟาร์มควรมีอายุน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น หลังหย่านม เป็นต้น

1.4 ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสัตว์ตามข้อ 1.3 จะรับรองเป็นปศุสัตว์อินทรีย์ได้ จะต้องมียุทธศาสตร์ในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตตามข้อ 2.3

2. การปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เป็นระบบฟาร์มโคนม/โคเนื้ออินทรีย์

2.1 การปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อใช้ในระบบเกษตรอินทรีย์ ทั้งการปลูกพืชและพืชอาหารสัตว์ จะต้องดำเนินการตามที่กำหนดในมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เล่ม 1 : การผลิตแปรรูป แสดงฉลาก และจำหน่ายเกษตรอินทรีย์

2.2 ฟาร์มหรือพื้นที่การผลิตใดๆ ที่ได้รับการรับรองเป็นเกษตรอินทรีย์ เมื่อมีการนำสัตว์จากฟาร์มที่ไม่ได้รับการรับรองปศุสัตว์อินทรีย์มาใช้ในการผลิต ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่จะวางขายเป็นสินค้าปศุสัตว์อินทรีย์ได้ สัตว์เหล่านี้จะต้องมีการจัดการตามมาตรฐานนี้

2.2.1 ในกรณีสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ให้นำเข้าลูกสัตว์ทันทีที่หย่านม ในกรณีสัตว์ปีกตั้งแต่ออกจากไข่หรืออายุไม่เกิน 3 วัน

2.2.2 เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2. ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนเป็นฟาร์มโคนม/โคเนื้ออินทรีย์

ชนิดสัตว์	ระยะเวลา
โค กระบือ	-12 เดือน
-สำหรับการผลิตเนื้อ	-6 เดือน ควรนำเข้าลูกโคทันทีที่หย่านมและอายุไม่เกิน 6 เดือน
-ลูกโคสำหรับผลิตเนื้อ	-90 วันในระหว่างการปรับเปลี่ยน หลังจากนั้น 6 เดือนผลิตผลนํ้านมจึงจะสามารถรับรองเป็นผลิตผลอินทรีย์ได้
-สำหรับผลิตนํ้านม	

2.3 หน่วยรับรองระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ สามารถกำหนดระยะเวลาและวิธีการที่แตกต่างจากข้อ

2.1 สำหรับพื้นที่ และ/หรือข้อ 2.2 ในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตทั่วไปเป็นปศุสัตว์อินทรีย์

3. อาหารสัตว์

3.1 อาหารที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ จะต้องใช้วัตถุดิบที่ผลิตตาม มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เล่ม 1 : การผลิตแปรรูป แสดงฉลาก และจำหน่าย เกษตรอินทรีย์

3.2 ในระยะเริ่มดำเนินการปรับเปลี่ยน อาหารสัตว์ที่ใช้จะต้องมีวัตถุดิบที่ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ในปริมาณไม่ต่ำกว่า 70% ของน้ำหนักแห้งสำหรับสูตรอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง และ 65% ของน้ำหนักแห้งสำหรับสูตรอาหารสัตว์กระเพาะเดียว

3.3 หากผู้ผลิตสามารถแสดงรายละเอียดที่บ่งชี้ว่า ไม่สามารถจัดหาวัตถุดิบอาหารสัตว์ตามที่กำหนดได้ เนื่องจากเหตุสุดวิสัยใดๆ ก็ตาม กรณีนี้หน่วยรับรองระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์สามารถกำหนดปริมาณสูงสุดและคุณลักษณะของวัตถุดิบที่อนุญาตให้ใช้ทดแทนได้ รวมทั้งอนุญาตให้ใช้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยแหล่งที่มาของวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ใช้ทดแทนนี้ ต้องไม่ใช่วัตถุดิบและหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม

3.4 สูตรอาหารที่ใช้ ควรคำนึงถึง

3.4.1 ความต้องการของลูกสัตว์ตามธรรมชาติ เช่น นมแม่เหลือง

3.4.2 สัตว์กินพืช จะต้องได้รับอาหารหยابในรูปสด แห้ง หรือหมักก็ได้ ในปริมาณที่เพียงพอในรูปของน้ำหนักแห้ง

3.4.3 ความต้องการอาหารประเภทธัญพืช ในช่วงการเลี้ยงขุนของสัตว์ปีก

3.4.4 ความต้องการอาหารหยابประเภทสด แห้ง หรือหมัก สำหรับสัตว์ปีกและสุกร

3.4.5 ในการเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้อง ห้ามใช้อาหารหมักเพียงอย่างเดียวตลอดระยะเวลาการเลี้ยง

3.5 มีน้ำสะอาดให้สัตว์กินอย่างเพียงพอ

3.6 วัตถุดิบอาหารสัตว์ วัตถุดิบเติมในอาหารสัตว์ และสารช่วยกรรมวิธีการผลิต ต้องเป็นไปตามหลักการดังนี้

3.6.1 เป็นวัตถุดิบหรือเป็นสารที่อนุญาตให้ใช้ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ และไม่ขัดกับหลักการของเกษตรอินทรีย์

3.6.2 เป็นวัตถุติดหรือเป็นสารที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต สุขภาพ และสวัสดิภาพของสัตว์

3.6.3 เป็นวัตถุติดหรือเป็นสารที่จำเป็น สำหรับความต้องการทางสรีรวิทยาและพฤติกรรมของสัตว์แต่ละชนิด ซึ่งมีต้นกำเนิดจากพืช แร่ธาตุธรรมชาติ หรือสัตว์

3.7 วัตถุติดอาหารสัตว์อื่นๆ (นอกเหนือจากที่กำหนดในข้อ 3.6) ที่อนุญาตให้ใช้ได้ ต้องมีข้อกำหนดเฉพาะดังนี้

3.7.1 วัตถุติดอาหารสัตว์ที่มีแหล่งกำเนิดจากพืชที่ไม่ได้ผลิตจากระบบการผลิตพืชอินทรีย์ สามารถใช้ได้ตามที่กำหนดในข้อ 3.2 และ 3.3 และจะต้องไม่ผ่านกระบวนการทางเคมีใดๆ

3.7.2 วัตถุติดอาหารสัตว์ที่ใช้เป็นแหล่งแร่ธาตุ วิตามิน หรือสารตั้งต้นของวิตามินในสูตรอาหาร (provitamin) ต้องมีแหล่งกำเนิดจากธรรมชาติ ในกรณีขาดแคลนหรือเหตุนิวตวิสัย สามารถใช้สารสังเคราะห์แทนได้ แต่จะต้องมีรายละเอียดของแหล่งที่มาและกระบวนการผลิตที่ชัดเจน

3.7.3 ห้ามใช้สารประกอบไนโตรเจนสังเคราะห์ หรือสารประกอบ non-protein nitrogen

3.7.4 ห้ามใช้วัตถุติดอาหารสัตว์ที่มาจากผลพลอยได้จากสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ยกเว้น นม

3.8 ลักษณะพิเศษสำหรับวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ และสารช่วยกรรมวิธีการผลิต (additive and processing aids) อื่นๆ (นอกเหนือจากที่กำหนดในข้อ 3.6) ที่อนุญาตให้ใช้ได้

3.8.1 สารที่ช่วยในการอัดเม็ด (binder) สารที่ช่วยไม่ให้เป็นก้อน (anti-caking agents) สารที่ช่วยให้แตกตัว(emulsifiers) สารที่ช่วยให้คงตัว (stabilizers) สารที่ช่วยให้ข้น (thickeners) สารที่ช่วยลดการตึงผิว (surfactants) และสารที่ช่วยให้เกิดการรวมตัว (coagulants) ที่มาจากธรรมชาติ

3.8.2 สารกันหืน สารปรุงแต่ง สี กลิ่น รส ที่มาจากธรรมชาติ

3.8.3 สารถนอมอาหารที่มาจากกรดธรรมชาติ

3.8.4 สารเสริมชีวนะ (probiotics) เอนไซม์ และจุลินทรีย์

3.8.5 ห้ามใช้ยาปฏิชีวนะ ยากันบิด ยาแผนปัจจุบัน สารเร่งการเจริญเติบโต หรือสารอื่นใดในอาหารสัตว์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการเร่งการเจริญเติบโตหรือเพิ่มผลผลิต

3.8.6 สารเสริมในหญ้าหมักและสารช่วยกรรมวิธีการผลิต ต้องไม่เป็นสารที่ได้มาจากสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม สารที่อนุญาตให้ใช้ ได้แก่ เกลือทะเล เกลือสินเธาว์ เอนไซม์ ยีสต์ หางนม น้ำตาลหรือผลพลอยได้จากน้ำตาลหรือผลพลอยได้จากน้ำตาล (เช่น กากน้ำตาล เป็นต้น) น้ำผึ้ง

3.8.7 แบคทีเรียที่ผลิตกรดแลคติก อะซิติก พอร์มิก และโพรปิโอนิก (propionic) หรือกรดธรรมชาติอื่นๆสามารถใช้ได้ในกรณีที่ใช้เมื่อสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการหมัก และได้รับการรับรองจากหน่วยรับรองการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์

4. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์

4.1 การป้องกันโรคสัตว์ ต้องเป็นไปตามหลักการดังนี้

4.1.1 เลือกใช้พันธุ์สัตว์หรือสายพันธุ์ที่เหมาะสม ตามที่ระบุในข้อ 1.1

4.1.2 มีการจัดการที่เหมาะสมตามความต้องการของสัตว์แต่ละชนิด เพื่อส่งเสริมให้สัตว์มีสุขภาพดี แข็งแรง มีความต้านทานต่อโรคและป้องกันการติดเชื้อ

4.1.3 มีการใช้อาหารอินทรีย์ที่มีคุณภาพ ร่วมกับการออกกำลังกาย และการปล่อยสัตว์แทะเล็ม และ/หรือให้สัตว์มีโอกาสสัมผัสกับสภาพภายนอกโรงเรือนเพื่อส่งเสริมภูมิคุ้มกันโรคตามธรรมชาติ

4.1.4 เลี้ยงสัตว์ตามจำนวนที่เหมาะสมกับพื้นที่โรงเรือน ไม่ให้แออัดหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสัตว์

4.2 ในกรณีที่ใช้มาตรการการป้องกันโรคตามข้อ 4.1 แล้ว สัตว์เกิดเจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บ ต้องให้การรักษาโดยทันที ถ้าจำเป็นให้แยกสัตว์ป่วยออกจากฝูงและจัดให้อยู่ในโรงเรือนที่เหมาะสม แม้ว่าผลการรักษาจะทำให้สัตว์ต้องพ้นจากสถานะของการเป็นปศุสัตว์อินทรีย์ก็ตาม

4.3 การรักษาโรค จะต้องเป็นไปตามหลักการดังนี้

4.3.1 ในพื้นที่ที่เกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาด หรือมีปัญหาสุขภาพ ที่การจัดการหรือยาที่อนุญาตให้ใช้ไม่สามารถควบคุมหรือรักษาโรคได้ รวมทั้งในกรณีที่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎแล้ว อนุญาตให้ใช้วัคซีน ยาถ่ายพยาธิ หรือยารักษาโรคอื่นๆ ได้ตามความจำเป็นและมีระยะเวลาหยุดยาที่ชัดเจน

4.3.2 สามารถใช้พืชสมุนไพรหรือยาแผนโบราณที่เหมาะสมกับสภาพและชนิดสัตว์

4.3.3 หากการรักษาตามข้อ 4.3.1 ไม่ได้ผล ให้ใช้ยาแผนปัจจุบันหรือยาปฏิชีวนะได้ ภายใต้การดูแลของสัตวแพทย์ ระยะการหยุดให้ยาจะต้องเพิ่มเป็นสองเท่าของที่ระบุในเอกสารกำกับยา กรณีที่ไม่ได้ระบุไว้ให้มีระยะเวลาการหยุดให้ยาน้อย 48 ชั่วโมง

4.4 ห้ามใช้ยาแผนปัจจุบัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันโรค

4.5 การรักษาด้วยฮอร์โมน ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของสัตวแพทย์

4.6 ห้ามใช้สารเร่งการเจริญเติบโตหรือสารอื่นใด ที่มีผลในการกระตุ้นการเจริญเติบโตหรือเพิ่มผลผลิต

5. การจัดการฟาร์ม

5.1 มีการดูแลและการจัดการเลี้ยงดูสัตว์อย่างเอาใจใส่

5.2 การขยายพันธุ์ ให้เป็นไปตามหลักการดังนี้

5.2.1 เลือกใช้พันธุ์สัตว์หรือสายพันธุ์ที่เหมาะสม ตามที่ระบุในข้อ 1.1

5.2.2 ใช้วิธีการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ หากมีความจำเป็นให้ใช้วิธีการผสมเทียมได้

5.2.3 ห้ามใช้วิธีการย้ายฝากตัวอ่อนและฮอร์โมนในการขยายพันธุ์

5.2.4 ห้ามใช้วิธีทางพันธุวิศวกรรมในการคัดแปรพันธุกรรม

5.3 ไม่อนุญาตให้มีการผ่าตัดและการจัดการบางอย่างกับสัตว์ในระบบปศุสัตว์อินทรีย์ ยกเว้นการรัดหางแกะ ตัดเขี้ยว และตอนสัตว์

5.4 สภาพแวดล้อมและโรงเรือน ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับพฤติกรรมของสัตว์ ดังนี้

5.4.1 มีพื้นที่เพียงพอให้สัตว์ได้แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติของสัตว์อย่างอิสระ

5.4.2 ควรเลี้ยงปล่อยรวมกันตามความเหมาะสมของชนิดและประเภทของสัตว์

5.4.3 มีการป้องกันการเกิดพฤติกรรมผิดปกติ บาดเจ็บและโรค

5.4.4 เตรียมความพร้อมในกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือภาวะฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้

6. โรงเรือนและการเลี้ยงปล่อย

6.1 โรงเรือนมีลักษณะที่เหมาะสมกับภูมิอากาศ

6.2 สภาพของโรงเรือนเหมาะสมกับสภาพและพฤติกรรมของสัตว์ โดยอาศัยหลักดังนี้

6.2.1 มีความสะดวกสำหรับสัตว์ในการกินน้ำและอาหาร

6.2.2 สามารถกันแดด กันฝน สะอาด มีแสงสว่าง และการระบายอากาศตามธรรมชาติอย่างเพียงพอ เพื่อให้สัตว์อยู่สบาย

6.3 บางครั้งอาจจำเป็นต้องให้สัตว์อยู่ภายในโรงเรือน เพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพของสัตว์หรือเพื่อป้องกันการทำลายแหล่งน้ำ สิ่งแวดล้อม พืช และความอุดมสมบูรณ์ของดิน

6.4 ขนาดของพื้นที่ในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ควรคำนึงถึง

6.4.1 เพื่อให้เกิดความสบายต่อสัตว์ตามสภาพ ชนิด และอายุของสัตว์

6.4.2 เหมาะสมกับขนาดของฝูงและเพศของสัตว์

6.4.3 มีพื้นที่เพียงพอให้สัตว์เคลื่อนไหวตามธรรมชาติ

6.5 การเลี้ยงแบบปล่อยในพื้นที่เปิด จะต้องมีการกันแดดและฝน หรือป้องกันความแปรปรวนของภูมิอากาศอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

6.6 ในการปล่อยสัตว์ทะเลเลี้ยงหุ้ญ้าธรรมชาติหรือแปลงหุ้ญ้า ควรพิจารณาให้มีจำนวนที่เหมาะสมและไม่เกิดความเสียหายต่อความอุดมสมบูรณ์ของดินและแปลงหุ้ญ้า

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

6.7 จะต้องมีพื้นที่ภายนอกโรงเรือนสำหรับให้สัตว์ออกกำลังกายตามธรรมชาติ อาจมีข่อยกเว้น ในกรณีของพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ หรือสัตว์ในระยะขุน

6.8 พื้นโรงเรือนจะต้องเรียบ ไม่ลื่น ปลอดภัยสำหรับสัตว์

6.9 มีพื้นที่แห้ง สบาย สะอาด สำหรับให้สัตว์พักผ่อนที่เหมาะสมกับขนาดของสัตว์และเป็นสิ่งก่อสร้างที่แข็งแรง วัสดุรองพื้นที่ใช้ต้องเพียงพอและสะอาด

6.10 ห้ามใช้คอกขังเดี่ยวหรือการผูกยืนโรงสำหรับโรงเรือนลูกโค ยกเว้นได้รับอนุญาตจากหน่วยรับรองระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์

7. การจัดการของเสีย

การจัดการของเสียในบริเวณที่ใช้เลี้ยงสัตว์ จะต้องมีหลักการดังนี้

7.1 ไม่ทำลายทรัพยากรดินและน้ำ

7.2 ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของไนโตรเจนและแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรค ในดินและน้ำ

7.3 ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของธาตุอาหารที่เหมาะสม

7.4 หลีกเลี่ยงการเผาทำลายของเสียและกิจกรรมอื่นที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

7.5 การใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ในพื้นที่แปลงหญ้าหรือเกษตรกรรม จะต้องอยู่ในปริมาณที่เหมาะสม ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพของน้ำใต้ดินและน้ำผิวดิน

8. การจัดเก็บบันทึกข้อมูล

ผู้ผลิตจะต้องมีการจัดเก็บบันทึกข้อมูลที่ครบถ้วนและทันเหตุการณ์ ตามที่หน่วยรับรองการผลิตระบบ

ปศุสัตว์อินทรีย์กำหนด